

Mladi v Šiški so ob štafeti mladosti pripravili okroglo mizo na temo
»Onesnaževanje Zbiljskega jezera«

Jezero je zares onesnaženo

Štafeta mladosti potuje po Jugoslaviji, razprave, ki so se ob tej priložnosti vrstile po Sloveniji, še vedno odmevajo. Še zlasti tam, kjer so se mladi lotili žgočih tem — v Šiški denimo onesnaževanje Zbiljskega jezera. Na okroglo mizo so se mladinci temeljito pripravili, saj so nanjo povabili številne strokovnjake s področja varstva okolja, med drugimi tudi dr. Avgušтина Laha, odgovorne družbenopolitične delavce občine, predstavnike delovnih organizacij — onesnaževalcev, najrazličnejša društva in krajanje. Skratka prostor v gostišču ob jezeru je bil za vse, ki jih je tovrstna problematika zares zanimala, premajhen. Razprava je bila kakovostna in bogata saj se na njej ni samo površno ugotavljalo o stanju, tega zdaj umirajočega jezera, ampak so mladi ob video posnetkih in s temeljito analizo jezera osuplim strokovnjakom dokazali, da mislijo resno. Dve srednji šoli in sicer šola za elektroniko v Šentvidu in Franc Leskovšek-Luka Litostroj so ob mentorjih opravili strokovno analizo jezera. Kar na sedmih odjemnih mestih so zajeli vzorce vode in blata in ju v šolskem laboratoriju kemično in biološko temeljito raziskali. Analize so pokazale, da je ta, nekdanj modri biser, zares zelo onesnažen. Mladi raziskovalci so Zbiljsko jezero razvrstili v tretji kakovostni razred za kate-rega je značilno, da hitro lahko preskoči v četrtega kjer ni več živih or-

ganizmov, količina kisika pa pade pod 0,5 miligrama vode. Od vseh odjemnih mest pa je bila voda najbolj onesnažena prav pred jezerom hidroelektrarne. S takšnimi dokazi so seveda odgovorne končno le prepričali, da so zares pripravljeni skrbeti za svoj jutri, a najprej bo treba poskrbeti za včeraj in danes saj je pogled na smrdeče odplake, ki plavajo po jezeru in čolne pogreznjene v blatu, prav žalosten. Krajanje in turistično društvo se trudijo, da bi jezeru vrnilo nekdanji ugled. Z gostiščem ob njem in številnimi zabavno glasbenimi prireditvami so sicer pritegnili številne, a denarja za tako veliko akcijo kot je denimo čiščenje jezera, nimajo. Poskusi, da bi potegnili blato iz njega so že bili saj je nek zanesenjak celo sam zajel vzorce in jih dal Inštitutu Jožef Stefan na vpogled. Z analizo so dokazali, da blato ni strupeno, nasprotno z dodatnim oplemenitenjem bi ga celo lahko uporabili kot gnojilo. Ko pa je bilo treba to urejati je žal v občini naletel na gluha ušesa. Se bodo odgovorni, med drugim tudi v medvoški Elektrarni in onesnaževalci vzdolž Save, zganili zdaj, ko mladi zahtevajo čiščenje. Res je, da je za tak poseg potrebno veliko denarja, a ustrežno rešitev bo vendarle treba nemudoma poiskati, če ne bo zanamcem ostal grenak priokus, da nam je za njihovo usodo prav vseeno.

Vera Vogrinčič

Da bi k razmišljanju o ekologiji pritegnili tudi čim več mladih, smo pri predsedstvu OK ZSMS razpisali natečaj za najboljše literarne in likovne prispevke na to temo. Tokrat objavljamo najboljši spis učenke osnovne šole Rihard Jakopič, ki bo za svoj prispevek dobila knjižno nagrado.

Ekologija. Beseda, ki jo vsakodnevno preberemo v časopisju ali jo slišimo na radiu. Zavzema pomembno vlogo v našem (nadaljnem) življenju. Vendar, če bi koga vprašali, kaj ekologija točno je, bi ga brez dvoma spravili v zadrego. Vsekakor je to varstvo okolja, vendar vsa nadaljna razglabljanja prihranimo tistim, ki se s tem natančno ukvarjajo.

V enciklopediji lahko iz stolpca tujk in zapletenih povezav pod temo ekologija razberemo stavek: »Človek je s svojo dejavnostjo zelo spremenil svoj življenjski prostor in določil smer v nadaljnjem razvoju biosfere. S svojim delom zavestno in smiselno izkorišča bogastvo narave«.

Če pogledamo slednji sestavek ali pa oba, lahko sklepamo, ali da je bilo takrat, ko je bila napisana enciklopedija, izkoriščanje narave in njenih bogastev resnično v mejah normale, ali pa je stavek vnesen zaradi lepih vtisov ob branju. S tem ne želim užaliti nikogar, ki je sodeloval pri pisanju te knjige. Vendar današnji podatki kažejo, da človek vedno bolj brezglavo posega v naravo. Ne le, da uničuje reke in gozdove, pač pa izumirajo tudi druge vrste živih bitij — živali.

»Gozdovi so človekova pljuča«, ali kakor so napisali v neki propagandni akciji o varstvu okolja. Kaže pa, da se tega ne zavedajo podjetni poslovneži in proizvajalci, ki mislijo da bodo s svojimi izdelki naredili revolucijo. Napravili pa ne bodo nič drugega, kot pa okrnili naravo za novih sto ton betona. To seveda pomeni ogromno uničenih najbolj rodovitnih njiv in gozdov. Če pa se bodo ti ljudje v prihodnosti hranili z betonom, jim želim dober tek.

Mogoče je nekaterim vseeno. Vendar nam, ki smo šele začeli živeti, ni!

V prihodnosti lahko pričakujemo visok razvoj tehnike. Vendar na ravni proizvajanja umetnih gozdov, umetne hrane in še česa umetnega, naravnega pa zelo malo ali celo več. Ali naravne snovi dajejo človeku občutek varnosti in svobode.

Gradnja jedrskih elektrarn, ki naj bi bile pokazatelj sodobnosti neke države, se je že v mnogih deželah pokazala kot napačna misel. Kajti tu ne gre le za nevarnostna sevanja ali eksplozije, pač pa se pojavljajo tudi težave z odlaganjem radioaktivnih odpadkov. Protestni shodi in razprave, tako v tujini kot doma, morajo preprečiti tiste, ki še vedno verjamejo v božanstvo, ki se imenuje jedrska energija. Če že nismo kos tem problemom, ki sem jih opisala, pa bi nas lahko bolj skrbela industrializacija v naši bližini.

Posodobitve, ki so jih deležne naše tovarne, so z delno pomanjkljivostjo, ki pa je na žalost najbolj pereča. Nimajo namreč čistilnih naprav (razen izjem). Torej nam dan za dnem spuščajo v zrak na tone strupenih plinov in snovi. Očitno jih še ni spametoval niti »kisel dež«, zaradi katerega so tudi že kisla jezera, 95% uničenih posameznih rastlinskih vrst ter gozdov.

In kje je rešitev? Ne vidim jo, razen spametovanja, a v to se ne bom spuščala. To je le del razmišljanj, ki sem jih pač morala prenesti na papir, čeprav vem, da teh vrstic večina še prebrala ne bo, kaj šele, da bi vplivala na boljši jutri. Kar mi je ležalo na duši sem povedala, zdaj pa se spet vračam v svet počasi umirajočih ljudi tega hitro umirajočega planeta.

MAŠA BLAZNIK

